

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ วัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือพระภิกษุที่สังกัดอยู่ในวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑,๓๒๕ รูป^๑

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๓.๒.๒.๑ พระภิกษุที่สังกัดอยู่ในวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๓๒๖ รูป ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มทำการสุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางการสุ่มตัวอย่างของเครซี (Krejcie) และมอร์แกน

^๑ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๔๓.

(Morgan) ที่จำนวน ๑,๓๒ รูป ได้กลุ่มตัวอย่าง ๒๕๗ รูป ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

๓.๒.๒.๒ พระภิกษุระดับพระสังฆาธิการที่ตั้งกัศยู่วัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๓ รูป ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

๑) แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ **ปัจจัยส่วนบุคคล** ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๖ ข้อ ประกอบด้วย อายุ, จำนวนพรรษา, วุฒิการศึกษาสามัญ, วุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลี, สถานะทางการคณะสงฆ์, ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของพระภิกษุที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๖ ด้านประกอบด้วย

(๑) การปกครอง	๓ ข้อ
(๒) การศาสนศึกษา	๔ ข้อ
(๓) การศึกษาสงเคราะห์	๓ ข้อ
(๔) การเผยแผ่	๓ ข้อ
(๕) การสาธารณูปการและ	๓ ข้อ
(๖) การสาธารณสงเคราะห์	๖ ข้อ
รวม	๔๒ ข้อ

เกณฑ์การวัดข้อมูล

แบบสอบถามมีลักษณะเลือกตอบ ๕ ตัวเลือก มีหลักการวัดดังนี้

ระดับ ๕	หมายถึง	มีประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์มากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	มีประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์มาก
ระดับ ๓	หมายถึง	มี ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	มี ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์น้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	มีประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปรผล

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถกำหนดการแปรผล โดยกำหนดในการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น ๕ ช่วงได้ดังนี้

ช่วงชั้นคะแนน

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\
 &= \frac{๕ - ๑}{๕} = \frac{๔}{๕} \\
 &= .๘๐
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ข้อมูลที่วิเคราะห์จากแบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานประมาณค่าโดยแปรผลจากค่าเฉลี่ย โดยกำหนดช่วงคะแนน (Class interval) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๘๐ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในวัดอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๑.๘๑ – ๒.๖๐ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๑ – ๓.๔๐ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๓.๔๑ – ๔.๒๐ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๑ – ๕.๐๐ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด^๒

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๒) แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมก็นำผลการวิจัยจากแบบสอบถามมาสรุปเป็นข้อคำถามห้สัมภาษณ์มี ๒ ตอน ได้แก่

^๒ ชูศรี วงศ์รัตนะ, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพนครมิต, ๒๕๔๑) หน้าที่ ๗๕.

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย อายุ, จำนวนพรรษา, วุฒิ การศึกษาสามัญ, วุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลี, สถานะทางการคณะสงฆ์, และประสบการณ์ ทำงาน

ตอนที่ ๒ ความคิดต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๖ ข้อ

๓.๓.๒ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑) แบบสอบถาม

- ๑) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ละครงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาวางโครงสร้างแบบสอบถาม โดย กำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
- ๓) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัด ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีข้อคำถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน
- ๔) นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความ เทียงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validty) ตามทฤษฎี ความเป็นปรนัย ส่วนวนการใช้ภาษา และคำ ชี้แจงจำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

๑ พระทวี อกโย

๒ พระวรชัต ปยุตโต

๓ ผศ.ดร.สุวิน ทองปิ่น

๔ ดร.ประยูร แสงใส

๕ ดร.อุดร จันทวัน

๕) จากนั้น นำแบบการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญนำมาทำการ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (Index of Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC มาก ว่า ๐.๘๐ ขึ้นไปทุกข้อ

๖) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประสิทธิภาพการ บริหารกิจการคณะสงฆ์กับวัดที่ใกล้เคียง สถานะภาพเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ฉบับ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค

(Cranach)^๓ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ ๐.๘๔ ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้การศึกษาครั้งนี้ได้^๔

๒) แบบสัมภาษณ์

- ๑) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตามกรอบแนวความคิดของการวิจัย
- ๓) สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีข้อคำถามแบ่งออกเป็น ๒ ตอน จากนั้น นำแบบการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญนำมาทำการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ ((Index Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC ๑.๐๐ ทุกข้อ^๕
- ๔) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาเพื่ออนุมัตินำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- ๑) ขอนหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือไปยังพระภิกษุของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อตอบแบบสอบถาม
- ๒) ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามกับประชากร ตามที่กำหนด
- ๓) รับแบบสอบถามกลับมาด้วยตนเอง ทำการตรวจความถูกต้อง และความครบถ้วนสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

^๓ ชูติระ ระบอบ และคณะ, *ระเบียบวิธีวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

^๔ สุวรี ศิริโกการภิรมย์, *การวิจัยทางการศึกษา*, (ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี , ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๐.

^๕ ประยูร อาษานาม รศ.ดร., *คู่มือวิจัยทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ ๒, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๖๖.

๓.๔.๒ การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

- ๑) ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ จากศูนย์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ถึงบุคลากรที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง
- ๒) นัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์
- ๓) ดำเนินการสัมภาษณ์
- ๔) นำข้อมูลไปทำการสรุปต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ แบบสอบถาม

- ๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- ๒) ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ๓) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า เอฟ (F -test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบมีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)^๖
- ๔) ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการเขียนเรียงความประกอบคำรา

๓.๕.๒ แบบสัมภาษณ์

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์ด้วยการจัดกลุ่ม คำถาม คำตอบ และหาความถี่ เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อธิบายเป็นความเรียง

^๖ ชุศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์, ๒๕๔๑), หน้า ๒๖.